

E-szolgáltatás Felügyeleti Osztály

Iktatószám: EF/4079-6/2014

Tárgy: felügyeleti eljárás

Ügyintéző: Bajusz János

Telefon: (1) 429-8613

Melléklet: 1 db.

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság (továbbiakban: Hatóság) a **NISZ Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató Zrt.** (székhely: 1081 Budapest, Csokonai utca 3.), mint az *elektronikus aláírásról szóló 2001. évi XXXV. törvény* (továbbiakban: Eat.) 6.§ (1) bekezdés a) - c) pontja szerinti, elektronikus aláírással kapcsolatos szolgáltatásokat nyújtó szolgáltató (továbbiakban: Szolgáltató) hivatalból indított felügyeleti eljárásában meghozta a következő

h a t á r o z a t o t

A Hatóság **megállapítja**, hogy:

A Szolgáltató megsértette az Eat. 9.§ (1) bekezdése, valamint az *elektronikus aláírással kapcsolatos szolgáltatásokra és ezek szolgáltatóira vonatkozó részletes követelményekről szóló 3/2005 (III.18.) IHM rendelet* (továbbiakban: IHMR.) 35.§ (1) bekezdés h) pontja szerinti kötelezettségét azzal, hogy az ügyfeleket a tanúsítványok felhasználásával kapcsolatos, a Szolgáltató felelősségvállalásának korlátozására vonatkozó feltételekről közvetlenül nem tájékoztatja.

A Szolgáltató megsértette az Eat. 3. számú mellékletének l) pontja, valamint az IHMR. 23.§ (1) bekezdése szerinti kötelezettségét azzal, hogy a szolgáltatás nyújtása során használt, elektronikus aláírási terméknél a minősített rendszerhez biztosított jogosultságokat érintő, külső szakértői által 2014. április 30. előtt, magas prioritással azonosított eltérés a hatósági ellenőrzés időpontjában is fenn állt.

A Szolgáltató megsértette az IHMR. 21.§ (2) bekezdése szerinti kötelezettségét azzal, hogy két, bizalmi munkakört betöltő munkatársa egyidejűleg egy másik, minősített szolgáltatónál is alkalmazásban áll bizalmi munkakörben.

A Szolgáltató megsértette az Eat. 10.§ (2) bekezdése, illetőleg az Eat. 3. számú mellékletének a) pontja szerinti kötelezettségét azzal, hogy a hatóságok nevében kiadmányozásra feljogosított személyek által e feladatkörükben használt aláírások esetében, a tanúsítványok kibocsátásánál a kiadmányozásra jogosultság ellenőrzésének lefolytatását nem dokumentálja.

A Szolgáltató megsértette az Eat. 3. számú mellékletének k) pontja, valamint az IHMR. 1. számú mellékletének j) pontja szerinti kötelezettségét azzal, hogy az aláírás létrehozásához szükséges adatok, illetve eszközök átadására vonatkozó általánosan érvényes és a hatóságok esetében alkalmazható speciális eljárási szabályokat a nyilvános szabályzataiban nem különítette el megfelelően.

A Szolgáltató megsértette az IHMR. 24.§ (1) és (2) bekezdése szerinti kötelezettségét azzal, hogy a Szolgáltató technikai helyiségét érintő, külső szakértő által 2014. április 30. előtt azonosított eltérés a hatósági ellenőrzés időpontjában is fenn állt.

A fentiekre tekintettel a Hatóság az Eat. 21.§ (1) bekezdésében foglaltak szerint

f e l h í v j a

a Szolgáltatót a feltárt jogszabálytól eltérések megszüntetésére, valamint

- A Szolgáltató által a minősített szolgáltatás nyújtása során forgalmazott biztonságos aláíráslétrehozó eszköz tanúsítottságára vonatkozó, kiegészítő igazolás benyújtására;
- Az elsődleges és másodlagos szolgáltató helyszínén, az elektronikus aláírási termékek elhelyezésével kapcsolatos, a biztonsági fenyegetettséget csökkentő, megelőző intézkedések bevezetésére;
- A független, elektronikus aláírással kapcsolatos szolgáltatási szakértő szakvéleményében feltárt eltérések kezelésére.

A Hatóság a Szolgáltatót

k ö t e l e z i

a jelen határozat mellékletét képező „Szolgáltatói feladatlista” alapján, az ott szereplő feladatok megadott határidőre történő teljesítésére.

A Hatóság tájékoztatja a Szolgáltatót, hogy a teljesítés ellenőrzésére utóellenőrzések tartására is jogosult. A feladatok nem-teljesítése, vagy késedelmes, illetve nem megfelelő teljesítése esetén hivatalból hatósági eljárást indíthat és a Szolgáltatóval, illetve annak vezető tisztségviselőjével szemben az Eat. 21-23.§ szerinti intézkedéseket alkalmazhatja.

Jelen határozat ellen annak közlésétől számított **tizenöt napon belül** a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság elnökének címzett, de az elsőfokú határozatot hozó szervnél benyújtott fellebbezésnek van helye, amelynek a határozat végrehajtására halasztó hatálya van. A benyújtott fellebbezéshez csatolni kell a fellebbezési illeték összegének megfelelő, **5000.-Ft**, azaz **ötezer forint** értékű illetékbélyeget. A fellebbezés elektronikus úton történő benyújtására jelenleg nincsen lehetőség.

Az eljárás során további eljárási költség nem merült fel.

I n d o k o l á s

A Hatóság az Eat. 17. § (1) bekezdés b) pontja, illetve 20.§ (1) és (4) bekezdése alapján **2014. február 12-én** hivatalból közigazgatási hatósági ellenőrzést indított. Az eljárás célja annak ellenőrzése volt, hogy a Szolgáltató működése, illetve tevékenysége során megfelel-e az Eat., a felhatalmazása alapján kiadott jogszabályok, a szolgáltatási szabályzat, illetve az általános szerződési feltételek előírásainak, továbbá eleget tesz-e a Hatóság határozatának, illetve az általa alkalmazott intézkedésnek. A Hatóság a Szolgáltatót az ellenőrzés megindításáról **2014. február 12-én** kelt, **EF/4079-1/2014** iktatószámú levelében értesítette és felhívta az előző ellenőrzés óta eltelt időszakról szóló írásbeli beszámoló, a pénzügyi és a felelősségbiztosítási követelmények teljesítését igazoló dokumentumok, *a Nemzeti Hírközlési Hatóságnak az*

elektronikus aláírással kapcsolatos feladat- és hatásköréről, valamint eljárásának részletes szabályairól szóló 45/2005 (III.11.) Kormányrendelet (továbbiakban: KR.) Melléklete szerinti, aktualizált Megfelelőségi Nyilatkozat, valamint független elektronikus aláírás szolgáltatási szakértő által készített, megfelelést igazoló szakvélemény benyújtására.

A Szolgáltató a Hatóságnál **2014. május 28-án, EF/4079-3/2014** számon iktatott beadványában elektronikus aláírással kapcsolatosan nyújtott szolgáltatására vonatkozó írásos beszámolót és mellékleteit, utóbbiak között elektronikus aláírás szolgáltatási szakértő által készített szakvéleményt és Megfelelőségi Nyilatkozatot nyújtott be. A Hatóság a benyújtott dokumentumokat megvizsgálta és ezek alapján meghatározta a helyszíni ellenőrzés során vizsgálandó területeket, majd egyeztetette a Szolgáltatóval az Eat. 20.§ (4) bekezdése szerinti átfogó helyszíni ellenőrzés időpontját. Erről a Szolgáltatót **2014. június 10-én** kelt, **EF/4079-4/2014** iktatószámú levelében a vizsgálati program és a helyszíni ellenőrzés során érvényesülő ügyféli jogokról és kötelezettségekről szóló tájékoztatás egyidejű elküldésével értesítette.

Ezt követően a Hatóság a Szolgáltatóval egyeztetett időpontban, **2014. június 17-én** a *közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól* szóló 2004. évi CXL. törvény (továbbiakban: Ket.) 88.§, 89.§, 92.§ szerinti helyszíni ellenőrzést folytatott le a Szolgáltató telephelyén (1081 Budapest, Csokonai utca 3). A helyszíni ellenőrzésről **EF/4079/2014** számon jegyzőkönyv készült, amely tartalmazta az eljárás során történeteket, a Szolgáltató nyilatkozatait, illetve a Hatóság megállapításait, valamint az elvégzendő szolgáltatói feladatokat. A jegyzőkönyvet a Hatóság és a Szolgáltató képviselője egyetértőleg aláírásával látta el.

Az ellenőrzés során a Hatóság megállapította, hogy a Szolgáltató az ügyfeleket a tanúsítványok felhasználásával kapcsolatos, a Szolgáltató felelősségvállalásának korlátozására vonatkozó feltételekről a szerződéskötést megelőzően, közvetlenül nem tájékoztatja. Ez eltérést jelent az Eat. 9.§ (1) bekezdése, valamint az IHMR. 35.§ (1) bekezdés h) pontja szerinti kötelezettségektől.

Az ellenőrzés során a Hatóság megállapította, hogy a szolgáltatás nyújtása során használt, elektronikus aláírási terméknél a minősített rendszerhez biztosított jogosultságokat érintő, külső szakértői által 2014. április 30. előtt, magas prioritással azonosított eltérés a hatósági ellenőrzés időpontjában is fenn állt. Ez eltérést jelent az Eat. 3. számú mellékletének l) pontja, valamint az IHMR. 23.§ (1) bekezdése szerinti kötelezettségektől.

Az ellenőrzés során a Hatóság megállapította, hogy a Szolgáltató két, bizalmi munkakört betöltő munkatársa egyidejűleg egy másik, minősített szolgáltatónál is alkalmazásban áll bizalmi munkakörben. Ez eltérést jelent az IHMR. 21.§ (2) bekezdése szerinti kötelezettségektől. A Hatóság megállapította továbbá, hogy a másik, érintett minősített szolgáltató az Eat. 16.§ (1) bekezdése szerint, 2014. június 2-án bejelentette az elektronikus aláírással kapcsolatos szolgáltatási tevékenységének befejezésének szándékát.

Az ellenőrzés során a Szolgáltató arról nyilatkozott, hogy a hatóságok nevében kiadmányozásra feljogosított személyek által e feladatkörökben használt aláírások esetében, a regisztráció során ellenőrzi a kiadmányozásra jogosultságot. A Hatóság megállapította, hogy az ellenőrzés lefolytatását a Szolgáltató nem dokumentálja. Ez eltérést jelent az Eat. 10.§ (2) bekezdése, illetőleg az Eat. 3. számú mellékletének a) pontja szerinti kötelezettségektől.

Az ellenőrzés során a Hatóság megállapította, hogy a Szolgáltató az aláírás létrehozásához szükséges adatok, illetve eszközök átadására vonatkozó általánosan érvényes és a hatóságok

esetében alkalmazható speciális eljárási szabályokat a nyilvános szabályzataiban nem különítette el megfelelően. Ez eltérést jelent az Eat. 3. számú mellékletének k) pontja, valamint az IHMR. 1. számú mellékletének j) pontja szerinti kötelezettségektől.

Az ellenőrzés során a Hatóság megállapította, hogy a Szolgáltató technikai helyiségébe történő belépésre vonatkozó, külső szakértő által 2014. április 30. előtt azonosított eltérés a hatósági ellenőrzés időpontjában is fenn állt. Ez eltérést jelent az IHMR. 24.§ (1) és (2) bekezdése szerinti kötelezettségektől.

Az ellenőrzés során a Hatóság megállapította, hogy a Szolgáltató által a minősített szolgáltatás nyújtása során forgalmazott biztonságos aláírás-létrehozó eszköz egyik azonosítója eltér a termék megfelelőségét igazoló dokumentumban szereplő azonosítótól. Szolgáltató vállalta, hogy az eltérés tisztázása, a tanúsítottság fennállásának megerősítése érdekében megkeresi a megfelelőségi igazolást kiadó tanúsító szervezetet és a Hatósághoz benyújtja a tanúsítottság fennállását megerősítő, a tanúsító szervezet által kiadott kiegészítő igazolást

Az ellenőrzés során a Szolgáltató arról nyilatkozott, hogy az elsődleges és másodlagos szolgáltató helyszínen, az elektronikus aláírási termékek elhelyezésével kapcsolatos, a biztonsági fenyegetettség csökkentő, megelőző intézkedések bevezetésére intézkedett.

Az ellenőrzés során a Hatóság megállapította, hogy a Szolgáltató a független, elektronikus aláírással kapcsolatos szolgáltatási szakértő szakvéleményében feltárt eltérések kezelésére intézkedési tervet készített.

A jelen ügyben a Hatóság, mint autonóm államigazgatási szerv járt el, ezért a Ket. 94.§ (2) bekezdés e), továbbá 29.§ (2) bekezdés a) pontja értelmében **2014. július 17-én**, a feltárt eltérések megszüntetésével kapcsolatban, hivatalból felügyeleti eljárást indított. A Hatóság az eljárás megindításáról szóló értesítést a Ket. 29.§ (4) bekezdés b) pontja alapján mellőzte, mivel az eljárás megindításától számított nyolc napon belül az érdemi döntést meghozta. A hivatalból indított felügyeleti eljárásban a Hatóság a döntését a rendelkezésre álló adatok, így különösen a hatósági ellenőrzés nyomán feltárt és az arról készült jegyzőkönyvben rögzített tények, körülmények és nyilatkozatok alapján hozta meg. Ennek során az ellenőrzés során feltárt tényállást a határozat meghozatalánál is irányadónak tekintette, és az Eat. 21.§ (2) bekezdése szerint azt mérlegelte, hogy a feltárt hiányosságok megszüntetésére az Eat. 21.§ (1) bekezdésében meghatározott jogkövetkezmények közül melyek alkalmazása indokolt.

A Hatóság elsőként a feltárt jogsértések súlyát értékelte. A megállapított eltérések egyenként és összességükben kisebb súlyúnak minősültek, a szolgáltatás megbízható működtetését rövidtávon nem veszélyeztették. Ugyanakkor ütemezett kezelésük a hosszabb távon fennálló kockázatok miatt már mindenképpen szükséges, így a Szolgáltató erre való kötelezése arányos és indokolt. A jogsértések gyakoriságának mérlegelése körében a Hatóság megállapította, hogy a tényállásban szereplő eltérések megállapítására, a bizalmi munkakört betöltők befolyásmentességével kapcsolatos kockázatok kivételével, első alkalommal került sor, a Szolgáltató a korábbi hatósági ellenőrzések során feltárt jogsértéseket megszüntette. A jogsértéssel okozott, illetve okozható kár körében a Hatóság megállapította, hogy a feltárt jogsértésekkel összefüggésben bekövetkezett konkrét kárra vonatkozó adatok az eljárásban nem merültek fel. Megállapította továbbá, hogy hosszabb ideig tartó megoldatlanságuk esetén a tényállásban szereplő eltérések a szolgáltatás megbízhatóságát veszélyeztetik, de kár bekövetkezésének közvetlen veszélyével nem kell számolni. A határozat meghozatalakor a Hatóság figyelembe vette, hogy az ellenőrzés során tett megállapítások minősített szolgáltatásokat is érintettek, így a feltárt eltérések megfelelően rövid határidőn belüli megszüntetése mindenképpen szükséges. Ugyanakkor figyelembe vette a Hatóság azt is, hogy

a Szolgáltató a Hatóság által korábban hozott intézkedéseket megfelelően végrehajtotta. A Szolgáltató képviselője az EF/4079/2014 számú jegyzőkönyv feladatlistájában szereplő feladatok meghatározását, valamint a teljesítési határidőt a helyszíni ellenőrzés alkalmával tett szóbeli nyilatkozatában, továbbá a jegyzőkönyv aláírásával és átvételével elfogadta. Mindezek alapján a Hatóság a feltárt jogsértésekkel kapcsolatban indokoltnak és elégségesnek ítélte meg az Eat. 21.§ (1) bekezdés a) pontjának alkalmazását, és a Szolgáltatót a jogszabályokban írt követelmények betartására, az eltérések megszüntetésére hívja fel.

Az ellenőrzési eljárás során megvizsgált dokumentumok, ügyféli nyilatkozatok, valamint a helyszíni ellenőrzés során tett hatósági megállapítások, illetve az egyeztetett feladatlista alapján a Szolgáltató megbízható és jogszabályi követelményeknek megfelelő működése érdekében a rendelkező részben foglaltaknak megfelelő döntést hoztam meg.

Jelen határozat meghozatalára az Eat. 17.§ (1) bekezdés b) pontja, 20.§ (1) és (4) bekezdése, a KR. 7.§, 8.§ (2) bekezdése és 8/A.§, valamint a Ket. 29.§ (1), (2), (3), (4) bekezdése, 71.§ (1) bekezdése, 72.§ (1) bekezdése, 74.§ (1) bekezdése, és 88.§, 92.§, valamint 94.§ (2) bekezdése alapján került sor. A jogorvoslati jogról való tájékoztatás a Ket. 72.§ (1) bekezdés da) pontján, 96.§, 98.§ (1) bekezdésén, 99.§ (1) bekezdésén, 102.§ (1) bekezdésén, az Eat. 17.§ (5) bekezdésén, valamint az *illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (továbbiakban: Itv.)* 29.§ (2) bekezdésén alapszik, az illeték megfizetéséről az Itv. 73.§ (1) bekezdése rendelkezik.

Az eljárási költség összegéről és viseléséről a Ket. 72.§ (1) dd) pontja, 153.§, valamint 158.§ (1) bekezdése alapján határoztam. A Hatóság hatáskörét és illetékességét a jelen eljárásban a Ket. 19.§ (1) bekezdése, 22.§ (1) bekezdése, az Eat. 17.§ (1) bekezdés b) pont és 20.§ (1) és (4) bekezdése, valamint a KR. 7.§, 8.§ és 8/A. § alapozza meg.

Budapest, 2014. július 18.

Aranyosné dr. Börcs Janka
a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Hivatala
főigazgatója nevében és megbízásából

dr. Sylvester Nóra
osztályvezető

Határozatot kapják:

1. NISZ Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató Zrt. (1081 Budapest, Csokonai utca 3)
2. Irattár helyben

Szolgáltatói feladatlista

Egyeztetett feladat, amelyet a Szolgáltató teljesít és erről tájékoztatja a Hatóságot legkésőbb 2014.08.04-ig:

1. Az ügyfelek előzetes, közvetlen tájékoztatása a tanúsítványokkal kapcsolatos Szolgáltatói felelősségvállalás korlátozásáról (hivatkozások: 4.sz. melléklet 2. pont; 6.sz. melléklet 2. pont)
2. A Szolgáltató által használt, elektronikus aláírási termék minősített rendszerhez biztosított jogosultságait érintő, az elektronikus aláírási szolgáltatási szakértői által 2014. április 30. előtt, magas prioritással azonosított eltérés megszüntetése (hivatkozások: 4.sz. melléklet 4. pont; 6.sz. melléklet 4. pont)
3. Szolgáltató munkatársaira vonatkozó összeférhetlenségi követelmények teljeskörű alkalmazása (hivatkozások: 4.sz. melléklet 2. pont; 6.sz. melléklet 6. pont)
4. A kiadmányozásra feljogosított személyek által e feladatkörükben használt aláírások esetében, a regisztráció során lefolytatott, kiadmányozásra jogosultság ellenőrzésének dokumentálása (hivatkozások: 4.sz. melléklet 3. pont; 6.sz. melléklet 7. pont)
5. Az aláírás létrehozásához szükséges adatok, illetve eszközök átadására vonatkozó általánosan érvényes és a hatóságoknál alkalmazható speciális eljárási szabályok közérthető, egyértelmű elkülönítése a Szolgáltató nyilvános szabályzataiban (hivatkozások: 4.sz. melléklet 3. pont; 6.sz. melléklet 8. pont)
6. A Szolgáltató által a minősített szolgáltatás nyújtása során forgalmazott biztonságos aláírás-létrehozó eszköz tanúsítottságára vonatkozó, kiegészítő igazolás benyújtása (hivatkozások: 4.sz. melléklet 6. pont; 6.sz. melléklet 12. pont)

Egyeztetett feladat, amelyet a Szolgáltató teljesít és erről tájékoztatja a Hatóságot legkésőbb 2014.09.30-ig:

7. A Szolgáltató technikai helyiségét érintő, az elektronikus aláírási szolgáltatási szakértői által azonosított eltérés megszüntetése (hivatkozások: 4.sz. melléklet 3. pont; 6.sz. melléklet 3. pont)
8. Az elsődleges és másodlagos szolgáltató helyszínen az elektronikus aláírási termékek elhelyezésével kapcsolatos, a biztonsági fenyegetettséget csökkentő, megelőző intézkedések bevezetése (hivatkozások: 4.sz. melléklet 4. pont; 6.sz. melléklet 5. pont)

Egyeztetett feladat, amelyet a Szolgáltató teljesít és erről tájékoztatja a Hatóságot legkésőbb a következő évi hatósági szemle előtt benyújtott beszámolójában:

9. A független, elektronikus aláírás szolgáltatási szakértő szakvéleményében feltárt eltérések kezelése (hivatkozások: 4.sz. melléklet 5. pont; 6.sz. melléklet 10. pont)

Az ellenőrzés során felmerült, a feladatlista meghatározásában lényeges szerepet játszó nyilatkozatokat és megállapításokat az **EF/4079/2014** számú jegyzőkönyv 4. és 6. számú mellékletei tartalmazzák. A hivatkozások zárójelben kerültek feltüntetésre.